

Resumen

Los incendios forestales son un tema de flamante actualidad en la cuenca mediterránea, han pasado de ser un elemento tradicional de gestión agroforestal a devenir la principal amenaza para la supervivencia de los bosques como consecuencia del cambio climático y del abandono de las zonas rurales. Esta tesis aborda el estudio de la terminología catalana de este campo con tres objetivos: compilarla, caracterizarla y ofrecer una aplicación terminológica adaptada a las necesidades profesionales. Desde el punto de vista teórico, se enmarca en la Teoría Comunicativa de la Terminología (Cabré, 1999) y se fundamenta en las investigaciones sobre los lenguajes de especialidad, la terminología y el trabajo terminológico, que tienen como objeto de estudio principal los términos y como producto prototípico los diccionarios. Desde el punto de vista empírico, acomete una investigación terminográfica sistemática monolingüe con equivalencias siguiendo una metodología ampliamente contrastada en terminología catalana. Primero, se analizan las necesidades terminológicas del personal especialista en incendios forestales y su contexto profesional. Segundo, se elabora un corpus de textos de la especialidad, a partir del cual se realiza la extracción semiautomatizada de los términos mediante la estación de trabajo terminológico Terminus, atendiendo a un árbol de campo previamente preestablecido. A continuación, se configura un fichero terminológico de más de un millar de términos seleccionados del campo de estudio y se completa con definiciones, subcampos, contextos, equivalencias y otras informaciones. Tercero, se analiza el listado de términos obtenido desde un punto de vista formal, semántico, neológico y contrastivo, para establecer los rasgos singulares. Finalmente, se desarrolla una propuesta de diccionario terminológico de incendios forestales catalán-castellano-inglés dirigida al personal experto.

Palabras clave: terminología catalana, terminografía, lenguajes de especialidad, diccionario especializado, incendios forestales

Resum

Els incendis forestals són un tema de flamant actualitat a la conca mediterrània, han passat de ser un element tradicional de gestió agroforestal a esdevenir la principal amenaça per a la supervivència dels boscos com a conseqüència del canvi climàtic i de l'abandonament de les zones rurals. Aquesta tesi aborda l'estudi de la terminologia catalana d'aquest camp amb tres objectius: compilar-la, caracteritzar-la i oferir una aplicació terminològica adaptada a les necessitats professionals. Des del punt de vista teòric, s'emmarca en la Teoria Comunicativa de la Terminologia (Cabré, 1999) i té les bases en les recerques sobre els llenguatges d'especialitat, la terminologia i el treball terminològic, que tenen com a objecte d'estudi principal els termes i com a producte prototípic els diccionaris. Des del punt de vista empíric, acompleix una recerca terminogràfica sistemàtica monolingüe amb equivalències seguint una metodologia àmpliament contrastada en terminologia catalana. Primer, s'analitzen les necessitats terminològiques del personal especialista en incendis forestals i el seu context professional. Segon, s'elabora un corpus de textos de l'especialitat, a partir del qual s'escomet l'extracció semiautomatitzada dels termes mitjançant l'estació de treball terminològic Terminus, tot atenent a un arbre de camp prèviament preestablert. A continuació, es configura un fitxer terminològic de més d'un miler de termes seleccionats de l'especialitat i es completa amb definicions, subcamps, contextos, equivalències i altres informacions. Tercer, s'analitza el llistat de termes obtingut des d'un punt de vista formal, semàntic, neològic i contrastiu, per tal d'establir-ne els trets singulars. Finalment, es desenvolupa una proposta de diccionari terminològic d'incendis forestals català-castellà-anglès adreçada a personal expert.

Paraules clau: terminologia catalana, terminografia, llenguatges d'especialitat, diccionari especialitzat, incendis forestals

Abstract

Forest fires are currently a topical issue in the Mediterranean basin. They have ceased to be a traditional element of agroforest management to become the main threat for the survival of the forests because of climatic change and abandonment of rural areas. This thesis addresses the study of the Catalan terminology of this field with three main aims: compile it, characterize it and offer a terminological application adapted to the needs of the specialists. From the theoretical point of view, it fits in the framework of the Communicative Theory of Terminology (Cabré, 1999) and is based on the studies on specialized languages, terminology and the terminological work, that have the terms themselves as the main object of study, and the dictionaries as a main product. From an empirical point of view, it accomplished a terminographic monolingual systematic research with equivalences following a widely contrasted methodology in Catalan terminology. First, the terminological needs of the specialists in forest fires and their professional context are analyzed. Second, a corpus of specialized texts is created, from which a semiautomated extraction of the terms by means of the terminological workstation Terminus is done, attending to a preestablished field tree. Following this, a terminological file is compiled, with more than a thousand terms selected by field and completed with definitions, subfields, contexts, equivalences and other information. Third, the list of terms obtained is analyzed from a formal, semantic, neologistic and contrasted point of view, in order to establish their distinctive traits. Finally, a proposal for a terminological forest fires dictionary in Catalan-Spanish-English addressed to experts is presented.

Keywords: Catalan terminology, terminography, specialized languages, specialized dictionary, forest fires